

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ
A
KOMISE PRO SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD JEČMENE

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2021

JEČMEN JARNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie i v České republice jsou vytvářeny Seznamy doporučených odrůd (SDO) hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit uživatelům orientaci v širokém sortimentu nabízených odrůd,
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice.

V rámci SDO mohou být zkoušené odrůdy ječmene, které úspěšně prošly registračním řízením v ČR, byly přihlášeny majitelem do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd a projevil o ně zájem zpracovatelský průmysl.

Komise pro SDO zařazuje odrůdy do třech kategorií doporučování:

- **předběžně doporučené** – odrůdy nově zařazené do zkoušek pro doporučování s nejméně tříletými výsledky zkoušení
- **doporučené** – odrůdy zkoušené nejméně čtyři roky a splňující základní kritéria pro doporučení
- **ostatní** – odrůdy nespĺňující některé ze základních kritérií pro doporučení

Základními kritérii pro zařazení odrůd do jednotlivých kategorií jsou **u sladovnických odrůd sladovnická jakost, výnos předního zrna podle oblasti pěstování a zájem sladařského průmyslu. U nesladovnických odrůd výnos zrna podle oblasti pěstování.**

Dalšími kritérii je odolnost k chorobám a poléhání.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů prováděných v letech 2017–2020 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Pěstitelům sladovnického ječmene se doporučuje, aby se seznámili se sortimentem odrůd vykupovaných konkrétními sladovnicemi.

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz) nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je vydávána každoročně v jarním období.

POPISY ODRŮD

BOJOS CPG

ČESKÉ PIVO, DOPORUČENÁ

Sladovnická odrůda doporučená Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Dlouhodobě jedna z nejvíce pěstovaných odrůd v ČR, preferovaná téměř všemi sladovnicemi. Rostliny středně vysoké až vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: *Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.*

FRANCIN CPG

ČESKÉ PIVO, DOPORUČENÁ

Sladovnická odrůda doporučená Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“, preferovaná některými sladovnicemi. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký. Odrůda je středně odolná proti napadení padlím ječmene na listu.

Přednosti: střední odolnost proti napadení hnědou rzivostí ječmene

Pěstitelská rizika: menší odolnost k abiotické nekrotické skvrnitosti ječmene

Udržovatel: *SELGEN, a.s.*

LAUDIS 550 CPG

ČESKÉ PIVO, DOPORUČENÁ

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“, preferovaná téměř všemi sladovnicemi. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna středně vysoký.

Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení komplexem listových skvrnitostí
menší odolnost k abiotické nekrotické skvrnitosti ječmene

Udržovatel: *Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.*

MALZ ^{CPG}**ČESKÉ PIVO, DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“, dlouhodobě jedna z nejpěstovanějších odrůd, preferovaná téměř všemi sladovnicemi. Rostliny středně vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna středně vysoký. Odrůda je středně až méně odolná proti napadení padlím ječmene na listu.

Přednosti: univerzální odrůda vhodná na výrobu sladů na standardní i České pivo
střední odolnost proti napadení komplexem listových skvrnitostí

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: *Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.*

MANTA ^{CPG}**ČESKÉ PIVO, DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna nízký.

Přednosti: ranost
střední odolnost proti poléhání

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: *Ackermann Saatzucht GmbH & Co. KG, Německo*

Zástupce v ČR: *SAATEN – UNION CZ s.r.o.*

LG ESTER ^{CPG}**ČESKÉ PIVO, PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**

Sladovnická odrůda doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký až vysoký.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: *Limagrain Europe, Francie*

Zástupce v ČR: *Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.*

ADAM ^{CPG}**ČESKÉ PIVO, OSTATNÍ**

Sladovnická odrůda doporučena Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským pro výrobu piva s CHZO „České pivo“. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký až vysoký.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: *NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo*

Zástupce v ČR: *SAATEN – UNION CZ s.r.o.*

KWS AMADORA ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké až nízké. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: ranost

Pěstitelská rizika: náchylnost k napadení hnědou rzivostí ječmene
menší odolnost proti poléhání

Udržovatel: *KWS LOCHOW GMBH, Německo*

Zástupce v ČR: *SOUFFLET AGRO a.s.*

KWS IRINA ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny nízké. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna nízký.

Přednosti: střední odolnost proti poléhání

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: *KWS LOCHOW GMBH, Německo*

Zástupce v ČR: *SOUFFLET AGRO a.s.*

OVERTURE ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí, požadovaná mnohými sladovnicemi. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké až malé, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: odolnost proti napadení spálou ječmene
odolnost k výskytu abiotické nekrotické skvrnitosti ječmene

Pěstitelská rizika: menší odolnost proti poléhání

Udržovatel: *Limagrain Europe, Francie*

Zástupce v ČR: *Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.*

SPITFIRE ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké. Zrno velké, podíl předního zrna vysoký.

Přednosti: ranost
Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení padlím ječmene na listu
menší odolnost proti poléhání
Udržovatel: SELGEN, a.s.

COSMOPOLITAN ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké až nízké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: odolnost proti napadení spálou ječmene
Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení hnědou rzivostí ječmene
Udržovatel: Sejet Planteforaedling I/S, Dánsko
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

LG TOSCA ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**

Odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: odolnost k výskytu abiotické nekrotické skvrnitosti ječmene
Pěstitelská rizika: výrazná nemá
Udržovatel: Limagrain Europe, Francie
Zástupce v ČR: Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.

FANDAGA ^{CPG}**SLADOVNICKÁ, OSTATNÍ**

Sladovnická odrůda poskytující sladinu s vysokým obsahem volného aminodusíku. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: ranost
odolnost proti napadení spálou ječmene
odolnost k výskytu abiotické nekrotické skvrnitosti ječmene
Pěstitelská rizika: menší odolnost proti poléhání
menší odolnost proti napadení hnědou rzivostí ječmene
Udržovatel: NORDSAAT Saatzeit GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN – UNION CZ s.r.o.

AZIT ^{CPG}**NESLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, středně až méně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: střední odolnost proti napadení hnědou rzivostí ječmene
střední odolnost proti napadení komplexem listových skvrnitostí
Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení padlím ječmene na listu
Udržovatel: Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.

BENTE ^{CPG}**NESLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, podíl předního zrna středně vysoký. Odrůda je středně odolná proti napadení padlím ječmene na listu.

Přednosti: ranost
velmi vysoký výnos zrna ve všech oblastech a variantách pěstování
Pěstitelská rizika: výrazná nemá
Udržovatel: NORDSAAT Saatzeit GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

OVATION ^{CPG}**NESLADOVNICKÁ, DOPORUČENÁ**

Nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké, podíl předního zrna středně vysoký.

Pěstitelská rizika: náchylnost k napadení hnědou rzivostí ječmene
menší odolnost proti poléhání
Udržovatel: Limagrain Europe, Francie
Zástupce v ČR: Limagrain Central Europe Cereals, s.r.o.

Významné hospodářské vlastnosti doporučených odrůd ječmene jarního, (ÚKZÚZ, 2017–2020)

Kategorie doporučení	Doporučené odrůdy										Předběžně doporučené		Ostatní				
	České pivo					sladovnické					ČP	slad		ČP	slad		
Využití odrůd	Bojos	Francin	Laudis 550	Malz	Manta	KWS Amadora	KWS Irina	Overture	Spiffire	Azit	Bente	Ovation **	LG Ester *	Cosmopolitan	LG Tosca *	Adam *	Fandaga *
	Přůměr standardních odrůd (t/ha ¹)																
Výnos zrna (%) v oblasti:																	
Kukuřičná	N 5,79	100	102	100	102	101	102	95	97	99	108	105	105	100	104	103	105
	O 6,07	105	105	103	107	106	107	96	105	103	117	112	108	107	108	107	110
Řepašská	N 7,29	98	100	100	93	101	103	97	99	99	106	102	104	103	103	102	102
	O 7,61	103	104	103	96	107	110	102	103	104	111	110	107	107	112	104	108
Obilnářská	N 7,23	97	101	99	94	102	98	102	99	100	110	99	104	98	103	107	101
	O 8,26	112	112	111	108	114	118	119	116	111	127	120	116	122	122	119	118
Bramborářská	N 6,57	100	96	98	93	100	103	101	103	99	105	102	104	105	105	99	100
	O 7,42	112	112	108	105	112	118	109	113	112	124	117	113	121	121	115	121
Výnos předního zrna (nad 2,5mm, %) v oblasti:																	
Kukuřičná	N 4,83	99	103	99	95	85	94	95	104	97	104	99	108	96	100	108	103
	O 5,03	105	105	98	98	93	100	90	112	102	114	108	109	101	103	109	111
Řepašská	N 6,44	98	100	100	94	92	98	98	102	99	102	98	106	101	101	103	100
	O 6,85	105	104	104	99	98	108	104	105	106	112	110	110	108	113	107	109
Obilnářská	N 6,60	98	102	98	95	95	95	99	105	101	110	95	105	96	101	109	100
	O 7,85	117	117	115	114	121	120	117	122	115	132	123	120	127	127	125	122
Bramborářská	N 6,15	100	97	97	94	95	101	102	105	100	105	101	105	104	104	100	97
	O 7,09	114	115	110	108	111	119	112	117	115	127	118	117	123	125	119	122
Agromická data:																	
Metání – rozdíly od odrůdy Azit ve dnech	0	-1	-2	0	-2	-4	-1	1	-3	73	-3	0	-2	0	-2	-1	-1
Zralost – rozdíly od odrůdy Azit ve dnech	-81	0	-1	-1	-3	-1	0	0	-3	116	-3	0	-1	0	-1	-2	-3
Počet produktivních stébel na m ²	801	795	819	776	796	857	870	841	794	825	796	838	777	865	831	778	792
Délka rostlin (cm)	75	73	72	71	72	69	66	71	72	71	72	70	72	69	67	73	70
Odolnost proti poléhání (9-1)	5,6	6,4	6,1	5,6	6,6	4,7	6,6	5,0	5,2	5,4	6,3	4,6	5,9	5,4	5,7	6,3	5,0
Odolnost proti chorobám (9-1):																	
Padlí ječmene (Padlí travní na listu)	8,7	6,7	8,9	5,6	8,8	8,8	8,8	8,8	5,2	4,9	7,2	8,6	8,7	8,9	8,8	8,8	8,9
Hnědá rzivost ječmene (Rez ječma)	6,5	6,7	5,9	5,8	6,2	4,1	5,8	6,2	5,9	6,7	5,9	4,2	6,6	5,0	5,4	6,3	5,1
Komplex listových (hnědých) skvrnitostí	5,7	5,7	5,2	6,7	6,1	6,5	6,0	6,6	6,6	6,8	6,8	6,2	5,9	5,9	6,2	6,0	5,6
Spála ječmene (Rhynchosporiová skvrnitost)	6,2	6,8	7,0	7,0	6,8	6,6	6,7	7,8	6,0	7,3	5,6	7,0	6,2	7,9	7,5	7,4	8,0
Růžovění klasů ječmene (Fuzárie v klase)	7,0	7,0	7,1	7,0	6,5	7,0	6,8	6,5	7,0	7,1	6,2	6,8	7,2	6,6	6,8	6,3	6,6
Abiotická nekrotická skvrnitost ječmene (Nespecifické skvrnitosti listů ječmene)	7,0	5,4	5,1	7,5	6,9	7,5	7,5	7,8	7,7	7,4	7,7	7,4	6,4	7,7	7,8	7,2	7,8
Kvalita zrna:																	
Hmotnost tisíce zrn (g)	46	46	45	45	45	46	45	45	49	48	51	47	49	47	47	50	48
Podíl předního zrna (%)	90	90	89	90	84	88	84	90	93	90	89	88	91	89	89	91	89
Obsah dusíkatých látek v sušině (%)	11,5	11,3	11,3	11,4	11,0	10,4	10,5	10,7	10,5	-	-	-	11,2	10,7	10,1	10,9	10,8
Sladovnická jakost (2017–2020)	4,6	4,2	4,8	5,8	6,5	5,6	6,5	6,9	7,5	-	-	-	4,3	7,0	8,1	5,0	4,7
Množitelkové plochy 2020 (%; E + C1)	25,9	3,7	11,2	2,9	3,9	6,0	8,3	11,8	3,9	1,4	3,0	2,6	0,9	-	1,1	-	-
Rok registrace	2005	2014	2013	2002	2016	2015	2014	2014	2018	2008	2018	2017	2020	2019	2020	2020	2020

Výslovnosti: (*) menší počet dat - nová odrůda; (**) odrůda nebyla v roce 2019 hodnocena

Relativní hodnoty jsou vztahovány k průměru standardních odrůd (Laudis 550, Francin, KWS Amadora, Spiffire) v neoseřazené variantě pěstování v dané oblasti.

Stanovení sladovnické jakosti provedl Výzkumný ústav pivovarský a sladárský – Sladárský ústav Brno.

České pivo (ČP) = Odrůdy doporučené VÚPS pro výrobu piva s chládným zeměpisným označením „České pivo“

Sladovnické odrůdy (slad) = odrůdy pro bežný slad; nesladovnické odrůdy = jakost se neseleduje (-)

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení, nejjakostnější

1 = zcela poléhavá, zcela napadána, bez sladovnické jakosti

Varianta pěstování: N = neoseřazené fungicidy ani morforegulatory

O = ošetřeno fungicidy

riziko
přednost
střední odolnost